

Inventarisatie teamvisie 2023-2024

Beleidsplan Begaafde leerlingen 2024-2025

We werken als school verder aan onze belofte aan onze leerlingen;

Door de jaren op Esmoreit heb je, door te experimenteren, het zelf te proberen en fouten te (mogen) maken, kortom te beleven, leren leren. Je hebt begrip ontwikkeld en jezelf goed leren kennen. Jij weet waar je goed in bent, wat je leuk vindt en waar je minder goed in bent of wat je minder leuk vindt. Je hebt geleerd, door te ervaren, wie je bent, hoe je kunt reageren en welke wijze van leren het beste bij jou past. Hierdoor heb je vertrouwen in jezelf en in datgene wat de doet, en daar ben je trots op. Je hebt een onderzoekende houding, durft vragen te stellen en je weet waarin je je verder wilt ontwikkelen. Je hebt een goed basis aan lees-, taal-en rekenvaardigheden en je weet hoe je deze vaardigheden kunt inzetten. Je hebt ervaren dat er verschillen zijn tussen mensen en dat, juist als je uit gaat van die verschillen, er dan mooie dingen of ontwikkelingen kunnen ontstaan. Gedurende je hele schooltijd sta je er niet alleen voor, samen met je klasgenoten, je juffen en meesters en je ouders, kun je je ontwikkelen en je talent zichtbaar maken.

Onze slogan; Esmoreit, waar talent zichtbaar is.

Inhoudsopgave

1. Doel	3
2. Signalering	4
3. Randvoorwaarden.....	6
4. Uitgangspunten.....	7
5. Opzet.....	8
6. Verantwoordelijkheden	11
Bijlage 1: Intakeformulier Entreeformulier digitale versie.docx	12
Bijlage 2: Observatiepunten kleuters.....	17
Bijlage 3: Meer- en hoogbegaafdheid	18
Bijlage 4: vragenlijst ouders	20
Bijlage 5: Handreikingen leerkracht.....	23
Bijlage 6: De leerkuil.....	25
Bijlage 7: Denksleutels.....	26
Bijlage 8: stappenplan versnellen	29
Bijlage 9: Verantwoordelijkheden.....	31
Bijlage 10: inventarisatielijst MHB-materialen	32
Bijlage 11: Inventarisatie teamvisie.....	33
Bijlage 12: Toelichting plaatsing	34

In dit beleidsplan beschrijven wij hoe wij op Esmoreit ons onderwijs afstemmen op de begaafde leerlingen.

1. Doel

Inleiding

Alle leerlingen hebben recht op onderwijs dat tegemoetkomt aan hun kwaliteiten en mogelijkheden. Dit betekent dat wij de verantwoordelijkheid hebben om ook de begaafde leerlingen passende ondersteuning te bieden. Wanneer een leerling meer nodig heeft dan de basisondersteuning¹, wordt bekeken welke extra ondersteuning passend is.

Het doel van deze begeleiding is dat de leerling zich gezien en geaccepteerd voelt. Dat de leerling kan ervaren dat niet alles makkelijk gaat, maar soms inspanning nodig is. Dat ze uitgedaagd worden om kennis te vergroten en andere leervaardigheden te oefenen. Als gevolg hiervan nemen motivatie, talentontwikkeling, zelfvertrouwen en plezier toe. We stimuleren socialisatie en persoonsvorming door bijvoorbeeld contactmomenten tussen deze leerlingen te organiseren.

De volgende doelen worden in deze begeleiding nagestreefd:

- Leren en (samen) werken met ontwikkelingsgelijken
- Onderpresteren voorkomen
- Leren leren
- Werken aan sociaal-emotionele ontwikkeling²
- Ruimte voor de ontwikkeling van het potentieel anders denken en anders voelen
- Ruimte voor de eigenschap autonomie
- Talent-ontplooiing
- Persoonsvorming
- Mindset
- Executieve functies
- Verrijkend aanbod

¹ Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

² Basisleerlijn Sociaal Gedrag (CED Groep)

2. Signalering

Kleuters

We spreken bij kleuters over een ontwikkelingsvoorsprong. Onderstaande punten worden meegenomen in de signalering van kleuters.

Informatie van de voorschoolse en vroegschoolse educatie (VVE)

De warme overdracht vanuit peuterwerk en hun observatielijsten. Tevens is peuterwerk op de hoogte van het bestaan van dit plan.

Intakegesprek

De leerkracht let tijdens het gesprek op de kenmerken van de begaafde leerling die ouders te kennen geven. Hierbij worden ook de gegevens van het intakeformulier (bijlage 1) meegenomen.

Observeren

In unit 1 wordt aan de hand van verschillende observatiepunten (bijlage 2) gekeken naar de ontwikkelingsvoorsprong van kleuters. In de eerste zes weken observeert de leerkracht het gedrag. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de indicatoren ontwikkelingsvoorsprong Mijnkleutergroep. Bij een vermoeden van een kleuter met een ontwikkelingsvoorsprong wordt dit met de Intern Begeleider besproken. De intern begeleider zal ook een observatie doen. Aan het eind van de observatieperiode voert de leerkracht samen met de IB'er een gesprek met ouders over de observatieperiode. Indien de observatieperiode niet voldoende is, wordt deze verlengd met 2 weken. Daarnaast wordt bij elke kleuter in groep 2 aan het einde van het schooljaar het signaleringsinstrument ZOOV+ afgenomen. ZOOV+ is een signaleringsinstrument. Het is een klassikale, adaptieve screener om de cognitief sterke leerlingen te signaleren.

Doortoetsen

De kleuterleerkracht start na de observatieperiode met het werken van de leerdoelen van jaar 2 of 3 uit Mijn Kleutergroep.

Overige schooljaren

Overdacht collega

Verwachtingen of vermoedens van een meer- of hoogbegaafde leerling (MHB) worden middels de gele kaart vastgelegd en tijdens het overdrachtmoment besproken. Daarnaast staan per leerling bevorderende en belemmerende factoren en onderwijsbehoeftes in Parnassys³.

Kennismakingsgesprekken

Om ouders te betrekken bij de ontwikkeling op school en MHB (bijlage 3) te signaleren, vullen alle ouders voorafgaand aan het kennismakingsgesprek een vragenlijst (bijlage 4) in. Er wordt tijdig een begeleidend schrijven gedeeld op Parro. Deze lijst wordt elk jaar opnieuw met ouders gedeeld, zodat deze gegevens tijdens het kennismakingsgesprek besproken kan worden.

Signalering

Om de leerling goed in beeld te krijgen, maken we gebruik van Indicatoren ontwikkelingsvoorsprong MijnKleutergroep, IEP (hart, hoofd, handen), methodetoetsen, ZOOV+, kindgesprekken en observaties. ZOOV+ is een signaleringsinstrument. Het is een klassikale, adaptieve screener om de cognitief sterke leerlingen te signaleren. Daarnaast kunnen externen hierbij ingeschakeld worden. Voorbeelden van externen zijn: specialisten hoogbegaafdheid Epos (samenwerkingsverband), Orthopedagoog Epos, Ellen Schrijver (Sensilect), Praktijk de Poel.

³ Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Doortoetsen

De leerlingen worden doorgetoetst in overleg met Intern Begeleider. We volgen hiervoor de handreiking van IEP leerlingvolgsysteem. Voor het doortoetsen maken wij gebruik van IEP-toetsen (taalverzorging, rekenen en lezen). Het doortoetsen gebeurt per vak en er wordt per vak gedocumenteerd wat de bevindingen zijn. Hierbij wordt niet alleen op resultaten gelet, maar ook op aspecten als: reactie op instructie, falen, het leertempo en strategiebeheersing.

Intelligentieonderzoek

Op Esmoreit kijken we verder dan alleen naar het IQ van kinderen. Een intelligentieonderzoek kan helpend zijn, maar niet noodzakelijk.

Als er na de fase van het doortoetsen twijfel over de intelligentie van het kind is, een vermoeden van onderpresteren of onenigheid tussen ouders en school, kan de leerling in overleg met de IB'er in consultatie gebracht worden bij de orthopedagoog van EPOS⁴. Ouder(s)/verzorger(s) kunnen zelf initiatief nemen om een onderzoek te starten, via bijvoorbeeld de eigen huisarts.

⁴ Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

3. Randvoorwaarden

- De leerkracht voelt zich met de leerling handelingsverlegen in de groep, basisondersteuning in de groep is niet voldoende
- Het opzetten van een MHB-groep.
- De MHB-groep is bedoeld voor de leerjaren 1 t/m 8.
- We streven naar een evenwichtige samenstelling van de MHB-begeleiding, dus selectie vindt plaats met grote zorgvuldigheid en op basis van een aantal duidelijke criteria (signaleringslijsten – doortoetsen).
- Groepsgrootte en samenstelling wordt bepaald in samenwerking met de MHB-begeleider en Intern Begeleider.
- Deelname wordt besproken met de ouders van de desbetreffende leerling (zie bijlage 12)
- Ingevuld toestemmingsformulier wordt opgeslagen in Parnassys.
- Minimaal 1 dag in de week krijgt een MHB-leerling één uur begeleiding op school (in groepsverband). Daarbij wordt specifiek gekeken naar welke uitdagingen er per kind zijn en daarop wordt hun werk afgestemd. De leerlingen krijgen werk mee, om er ook in de klas mee aan de slag te gaan. Het gemaakte werk wordt vervolgens de week erop besproken (vooral gericht op het proces).
- Leerlingen moeten de ruimte krijgen om te werken aan de opdrachten van de MHB-groep tijdens weektaakmomenten. Dit dient afgestemd te worden.
- Twee keer per jaar wordt gekeken welke kinderen in aanmerking komen/blijven.
- Er is (veel) contact met andere Mijnpleinscholen om kennis en ervaringen uit te wisselen.
- Er wordt een inventarisatie gemaakt van alle MHB-materialen, zodat de MHB-werkgroep en MHB-begeleider weten wat er aanwezig is op school.
- De begeleiding van de MHB-groep is niet afhankelijk van één leerkracht. Elke unit heeft een leerkracht die MHB-begeleider is. Het is duurzaam.
- De MHB-begeleider heeft kennis over MHB-leerlingen opgedaan middels een cursus/opleiding.
- Iedereen houdt zich aan de verantwoordelijkheden (bijlage 9).
- Er wordt gewerkt vanuit onderwijsbehoeftes en leerdoelen.
- Indien de leerling begeleiding krijgt van een externe instantie, vindt die begeleiding niet op dinsdag onder schooltijd plaats.

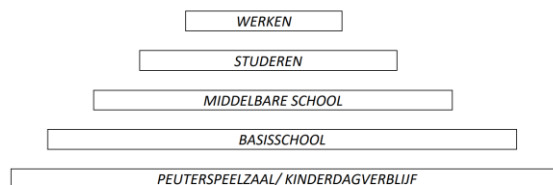
4. Uitgangspunten

- We volgen de taxonomie van Bloom en houden ons bezig met het hogere orde denken. Dit proberen we naast de begeleiding ook toe te passen tijdens 4xWijzer en andere vakken. In bijlage 5.1 zijn handreikingen voor leerkrachten te vinden die leerkrachten kunnen helpen.
- De leerkuil (bijlage 6) staat tijdens de MHB-begeleiding centraal, zodat uitdagingen en het leerproces duidelijk zichtbaar worden. Het leerkuil-spel kan hiervoor ook gebruikt worden.
- De MHB-begeleider neemt in zijn/haar handelen het 'Zijnsluit' (bijlage 3) mee zodat de beste begeleiding en zorg geboden kan worden. De Zijns-wijzers kunnen hiervoor gebruikt worden.
- De MHB-groep zorgt ervoor dat kinderen samen met gelijkgestemden kunnen leren.
- Doelen die uitstijgen boven de mogelijkheden in de eigen klas.
- Veel aandacht voor metacognitieve vaardigheden (vaardigheden om het eigen denken, handelen en leren te organiseren, te sturen en te controleren. Zelf aan het roer staan van hun eigen leerproces waardoor zij een leertaak effectiever kunnen uitvoeren):
Wat moet ik doen?
Wat moet ik bereiken?
Hoe bereik ik dat doel?
Klopt het antwoord?
Wat kan ik hiervan leren?

Op Esmoreit vinden we het belangrijk dat kinderen geïnteresseerd zijn in de betekenis van de leerstof. De leerstof kan op verschillende momenten en manieren ingezet worden. Daarbij is het proces belangrijker dan het product. We vragen van de leerlingen daarbij een top-down leerstrategie.

Top-down strategie:

"Elk laagje van de toren hieronder leer je iets. En alles wat je in dat laagje leert heb je nodig voor het volgende laagje. Als je denkt dat je bij een van de laagjes niets hoeft te doen, of bij een onderdeel van de laag, dan heb je een probleem: toren valt om, want dat wat je daar leert wordt niet in de volgende laag weer aangeboden.. dus je kan pas naar de volgende laag als je de laag zelf hebt gedaan en behaald, anders moet die laag over.."

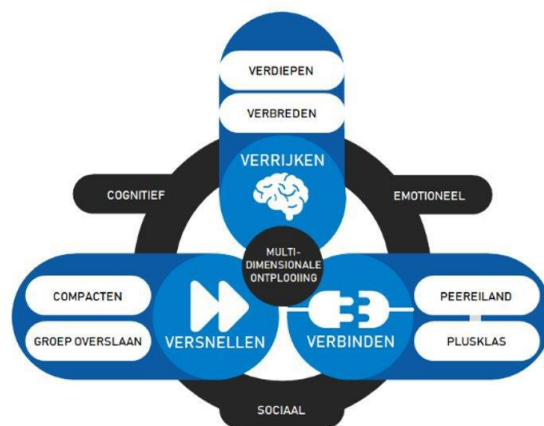
5. Opzet

Esmoreit volgt bij het begeleiden van MHB-leerlingen het interventiemodel: de drie V's: versnellen, verrijken en verbinden.

Welke criteria zijn er voor het deelnemen aan de MHB-groep?

We kijken naar het totaalbeeld van het kind. De volgende criteria kunnen daarbij ondersteunend zijn:

- De leerling zit in leerjaar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 of 8 van primair onderwijs.
- Niet verplicht: IQ is 130 of meer, inclusief een gedegen analyse van een psycholoog of orthopedagoog (bij voorkeur inclusief specialisatie hoogbegaafdheid).
- Een opvallende IEP-score op rekenen en begrijpend lezen. Let op: indien duidelijk is dat de leerling behoort tot het onderduikend begaafdheidsprofiel en/of onderpresteert, dan zijn de scores van ondergeschikt belang. Aan de hand van deze IEP-score volgt een gesprek met de leerling.
- Een opvallende score binnen de resultaten van Mijn Kleutergroep. Let op: indien duidelijk is dat de leerling behoort tot het onderduikend begaafdheidsprofiel en/of onderpresteert, dan zijn de scores van ondergeschikt belang.
- Een opvallende score op methode gebonden toetsen. Let op: indien duidelijk is dat de leerling behoort tot het onderduikend begaafdheidsprofiel en/of onderpresteert, dan zijn de scores van ondergeschikt belang.
- De leerling behoort tot één van de volgende profielen van begaafdheid (Betts & Neihart⁵): zelfsturend autonoom, aangepast succesvol, creatief uitdagend, onderduikend of de twice-exceptional leerling met het leerprobleem dyslexie/dyscalculie.
- De leerling scoort blauw of paars op het ZOOV+ signaleringsinstrument.
- De leerling heeft behoefte aan leren met ontwikkelingsgelijken en een onderwijsaanbod dat aansluit op het anders denken, anders voelen en de autonomie van het kind.
- De MHB-begeleider van onze school heeft (indien nodig) contact met externen (bijvoorbeeld andere Mijnpleinscholen, praktijk De Poel, EPOS, Sensilect). De IB'er blijft altijd betrokken bij het proces.
- De ouder(s)/verzorger(s) geeft/geven schriftelijk toestemming voor de plaatsing binnen deze groep.
- De leerkracht voelt zich handelingsverlegen, de basisondersteuning in de groep is onvoldoende.

Werkwijze

Unit 1

- Inloop: Taal, rekenen, motoriek en constructiematerialen wordt op niveau aangeboden
- Op taal, rekenen en motorisch gebied werken de leerlingen op niveau. Dit gebeurt tijdens drie circuits: één rekencircuit, één taalcircuit en één motoriekcircuit.

Unit 2 en 3

Rekenen

- Voor het compacten bij rekenen in unit 2 geldt dat er gekeken wordt naar de vooraftoets van één blok verder. Aan de hand van die vooraftoets wordt gekeken of zij de strategieën beheersen. Indien zij deze beheersen mogen leerlingen de instructie geheel of gedeeltelijk overslaan.
- Unit 3 biedt rekenen op 3F niveau aan. Op basis van IEP en de methodetoetsen bepalen de leerkrachten of de leerlingen aan deze groep kunnen deelnemen. Hierbij wordt ook gelet op strategiebeheersing. Indien bepaalde strategieën niet beheerst worden, worden deze aangeboden in dit 3F-rekenwerk.

Spelling

- Unit 2 biedt spelling op niveau aan. De leerlingen worden middels IEP doorgetoetst. Aan de hand van die gegevens en de gegevens van de methode, hebben de leerkrachten bepaald in welke niveaugroep zijn zitten. Unit 2 neemt ook het PI-dictee af.

⁵ <https://pharosnl.nl/de-profielen-van-betts-neihart/>

Begrijpend lezen

- Unit 2 en 3 werken in niveaugroepen voor begrijpend lezen.

4xWijzer

- We gebruiken voor deze leerlingen de denksleutels (zie bijlage 7) of handreikingen voor hogere orde denkvragen (bijlage 5.4).

Versnellen

Compacten

MHB-leerlingen hebben vanwege een andere ontwikkeling van het brein minder herhaling nodig. De leerkrachten op Esmoreit maken de lesstof compact om zodoende tijd vrij te maken voor het verrijkingswerk.

Binnen de reguliere methode kan het zijn dat deze leerlingen de leerstof en strategieën al beheersen. Er wordt dan amper geleerd. Compacten bestaat in dit geval dan uit het weglaten van overbodige instructies en het schrappen in oefen- en herhalingsstof. Hoeveel en wat er geschrapt wordt, hangt af van de beheersing van de lesstof en het werktempo van de leerling. De methodelijn blijft voor de MHB-leerlingen het belangrijkste. MHB-leerlingen mogen de uitleg van bekende methodestof geheel of gedeeltelijk overslaan. Mocht het kind zichzelf overschatten, kan de leerkracht tijdelijk de regie terug in handen nemen.

Groep overslaan

Dit is altijd een proces met ouders, leerkracht, leerling en IB'er. Hierin neemt altijd de directie uiteindelijk de beslissing. Indien dit aan de orde is, wordt dit stapsgewijs gedaan (zie bijlage 8).

Verrijken

Verdiepen in de klas

Om de begaafde leerling genoeg uit te dagen en zich te laten ontwikkelen, werken we op Esmoreit met verdiepingswerk. De begaafde leerlingen maken deze uitdagende opdrachten op het gebied van rekenen en taal. Qua moeilijkheidsgraad stijgen deze opdrachten uit boven de reguliere opdrachten. Denk aan plustaken, spellingoefeningen.nl, redactiesommen, rekentijgers, plusboek taal, plusbladen WIG, Smartgames en verrijkende opdrachten.

Verbreding buiten de groep

Schooljaar 2024-2025:

Het aanbod voor het schooljaar 2024-2025 richt zich op ondersteuning van het zelfbeeld, het leren leren en eigen doelen.

Schooljaar 2025-2026:

Het aanbod voor het schooljaar 2025-2026 richt zich op ondersteuning van het zelfbeeld, het leren leren en eigen doelen.

Schooljaar 2026-2027:

- verbreden in de MHB-groep: uitbreiding van het aanbod

De MHB-leerlingen maken behalve de verdieping in de klas ook complexe probleemgerichte opdrachten of projecten, waarbij hoge denkordes aangesproken worden (analyseren, creëren, evalueren). Deze verdieping wordt geboden door de MHB-begeleider buiten de klas. De projecten mogen individueel of samen gemaakt worden, dit gaat in overleg met de MHB-begeleider.

Na deze instructies werken de kinderen hier in de klas verder aan. Voor deze leerlingen is het verdiepingswerk en verbredingswerk feitelijk belangrijker voor hun leerontwikkeling dan de reguliere methodestof. Verrijkings- en verbredingswerk stelt de leerling in staat om echt te leren, door de comfortzone te verlaten en naar de zone van naaste ontwikkeling te gaan.

MHB-leerlingen maken eerst het verdiepingswerk, dan het gecompecte reguliere werk. Hierbij volgt de leerling de planning van de MHB-groep. Het geplande werk moet binnen de gestelde tijd af zijn. De leerling krijgt hier elke dag minimaal 15 minuten de tijd voor. Daarbij krijgt de leerling elke dag 5 à 10 minuten begeleiding van de groepsleerkracht. En ze worden wekelijks intensief begeleid in de MHB-groep door de MHB-begeleider. Dit is dus een

aanvulling op de begeleiding in de klas. Er vindt een essentiële terugkoppeling plaats tussen de leerkracht en de MHB-begeleider.

Verrijkings- en verdiepingswerk wordt beoordeeld op basis van vooraf opgestelde succescriteria. Niet enkel op resultaat, maar ook de inzet, werkhouding en de mate van sociaal-emotionele groei krijgen een beoordeling.

Verbinden

MHB-groep

De MHB-groep biedt de mogelijkheid om gelijkgestemden samen te laten komen, samen te leren en te ontwikkelen.

Omdat er tijd en oog is voor het ondersteunen van het zelfbeeld, leren kinderen zich te spiegelen aan ontwikkelingsgelijken en leert het belangrijke sociale vaardigheden.

Binnen de Esmoreit hebben we drie MHB-groepen. De MHB-leerlingen vormen binnen hun eigen unit één MHB-groep. Daarbinnen kunnen leerlingen wel bij een andere unit-groep aansluiten.

Peereiland en verbinden

- De MHB-begeleider geeft uitleg in het lab.
- Wanneer de MHB-leerlingen zelfstandig aan hun verrijkings- of verdiepingswerk werken, kunnen zij elkaar opzoeken in het lab. Dit wordt hun centrale leer- en ontmoetingsplek. Daar kunnen de leerlingen samenwerken, overleggen en zich spiegelen aan ontwikkelingsgelijken. lab

Organisatie

- Eén dag in de week (3 x per maand) krijgt de MHB-groep begeleiding van de MHB-begeleider. Er zijn drie MHB-begeleiders. De MHB-groep wordt begeleidt door een leerkracht uit de unit. Wekelijks werken de kinderen aan een greep uit de onderstaande activiteiten:
- Ondersteuning van zelfbeeld: psycho-educatie, training mindset, filosofie, training emotionele vaardigheden en discussies.
- Leren leren: uitleg van het verdiepings- en verrijkingswerk, opzetten van het project, planning maken, trainen van leren leren, talentontplooiing (Luc Dewulf), doorlopen van de leerkuil en het ontwikkelen van executieve vaardigheden (bijlage 5).
- Passend onderwijs te bieden door te werken aan zeven uitdagingen:
 - o Frustratie en tolerantie (bijvoorbeeld werken met smartgames)
 - o Aandacht voor Hiaten
 - o Overtuigingen (mindset lessen)
 - o Geheugen (aandacht voor automatisering)
 - o Motivatie (vooruitwerk labboek)
 - o Zelfstandig werken (weektaak)
 - o Samenwerken (Peergroep)
- De MHB-begeleider kan gebruik maken van de inventarisatielijst (bijlage 10) met MHB-materialen, om een zo goed mogelijk passend aanbod te bieden.
- De leerlingen werken de rest van de week zelfstandig verder aan hun reguliere, verdiepings- en verbredingswerk.
- De MHB-begeleider bepaalt zelf, in overleg met de betreffende leerkrachten, de invulling van de inhoud voor de MHB-leerlingen. Daarbij wordt goed gekeken naar de ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen.
- De MHB-begeleider heeft voor de ontwikkeling van het lesprogramma (veel) contact met andere Mijnplein scholen.

Waar in de school?

- Het lab wordt de centrale werk- en ontmoetingsplek voor de MHB-leerlingen.
- Een centrale kast met materialen voor de MHB-groep. Tevens kunnen leerlingen hun materialen daarin kwijt.

Wanneer?

- Dinsdagochtend

6. Verantwoordelijkheden

In bijlage 9 worden alle verantwoordelijkheden per persoon of bouw beschreven.

Evaluatie

Het beleidsplan MHB is een 'levend document'. Dit betekent dat het beleid te allen tijde kan worden bijgesteld op basis van bevindingen in de praktijk. Esmoreit evalueert actief of de doelen, zoals beschreven in de missie, worden behaald. Mocht dit niet het geval zijn, dan volgt een onderzoek naar de oorzaak hiervan alsmede bijstelling van de doelen. De evaluatie valt onder de verantwoordelijkheid van de werkgroep MHB.

Het effect van de begeleiding van MHB wordt gemeten op basis van:

- Scores op doelen Mijn Kleutergroep de IEP toetsen en methodetoetsen
- Signalering van ZOOV+
- Observaties
- Indruk van de groepsleerkracht, ouders en MHB-begeleider van de leerling.
- Psychosomatische klachten en schoolverzuim
- Evaluatiegesprek met leerling tijdens portfoliogesprekken

Communicatie

Hieronder beschrijft men op welke wijze de MHB-groep en eigen klas met elkaar communiceren. Belangrijk hierbij is om aan de wekelijkse terugkoppeling te denken. Hiernaast wil men aandacht schenken aan de communicatie tussen IB'er, ouder(s), leerkrachten en leerlingen.

- De MHB-begeleider houdt een (digitaal)logboek in ParnasSys bij voor de groepsleerkrachten.
- Na elk project laten de kinderen aan de klas zien wat ze gemaakt en geleerd hebben.
- Tijdens de reguliere gesprekken koppelt de leerkracht de informatie uit de overdracht van de MHB-begeleider terug aan ouders.

Bijlage 1: Intakeformulier
[Entreeformulier digitale versie.docx](#)

Entreeformulier nieuwe leerlingen unit 1

Het verkennend gesprek

Naam leerling: Geboortedatum: Datum gesprek: Aanwezig bij het gesprek:

1. Heeft uw kind de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf bezocht en hoe is dat verlopen?

--

2. Bezigheden die uw kind onderneemt

In welke mate doet uw kind onderstaande activiteiten?

Per uitspraak zijn er drie antwoordmogelijkheden: Vaak, Wel eens, Nooit

Zet een kruisje in de desbetreffende kolom.

Mijn kind is bezig met:

	V	W	N		V	W	N
• rennen, fietsen, hollen	☐	☐	☐	• gezelschapsspelletjes	☐	☐	☐
• televisie kijken	☐	☐	☐	• liedjes zingen, naar muziek luisteren	☐	☐	☐
• bouwen met blokken, lego, K'nex	☐	☐	☐	• bekijken van een prentenboek	☐	☐	☐
• puzzelen	☐	☐	☐	• luisteren naar een verhaal	☐	☐	☐
• denkspelletjes	☐	☐	☐	• zelf lezen	☐	☐	☐
• computerspelletjes	☐	☐	☐				
• knippen, plakken	☐	☐	☐				
• kleuren	☐	☐	☐				
• fantasiespel	☐	☐	☐				
• rollenspel	☐	☐	☐				
Opmerkingen:							

3. Betrokkenheid: intensief met iets bezig zijn

Geef in onderstaand overzicht aan hoe u de betrokkenheid van uw kind inschat.

Per uitspraak zijn er drie antwoordmogelijkheden: Ja, Soms, Nee

Zet een kruisje in de desbetreffende kolom.

Mijn kind:

	J	S	N		J	S	N
• kan intensief met iets bezig zijn • werkt of speelt geconcentreerd • is snel ontmoedigd als iets niet lukt	☐	☐	☐	• verveelt zich gauw • maakt af waar hij/zij aan begon	☐	☐	☐
Opmerkingen:							

4. Globale indruk

Geef in onderstaand lijstje, door middel van een kruisje, aan wat u in uw kind herkent.

Mijn kind is :

☐ spontaan	☐ zelfverzekerd	☐ aandachtvragend	☐ opgewekt
☐ driftig	☐ somber	☐ teruggetrokken	☐ verlegen
☐ gespannen	☐ overactief	☐ jaloers	☐ angstig
☐ passief	☐ rustig	☐ vrolijk	☐ gehoorzaam
☐ zelfstandig	☐ doorzetter	☐ nieuwsgierig	☐ leergierig
Opmerkingen:			

5. Welbevinden

Geef in onderstaand overzicht aan hoe u het welbevinden van uw kind inschat.

Per uitspraak zijn er drie antwoordmogelijkheden: Ja, Soms, Nee

Zet een kruisje in de desbetreffende kolom.

Mijn kind:

	J	S	N		J	S	N
• is fit en gezond • speelt vaak met andere kinderen • heeft vaak ruzie	☐	☐	☐	• helpt andere kinderen • komt voor zichzelf op • vraagt hulp als dat nodig is • vertelt spontaan over gebeurtenissen en activiteiten	☐	☐	☐
	☐	☐	☐		☐	☐	☐
	☐	☐	☐		☐	☐	☐
	☐	☐	☐		☐	☐	☐
Opmerkingen:							

6. Zelfredzaamheid

Geef in onderstaand overzicht aan hoe u de zelfredzaamheid van uw kind inschat.

Per uitspraak zijn er drie antwoordmogelijkheden: Ja, Soms, Nee

Zet een kruisje in de desbetreffende kolom.

Mijn kind:

	J	S	N		J	S	N
• is overdag zindelijk • kan zichzelf redden bij het naar de wc gaan	☐	☐	☐	• kan zelf de jas aan doen en de rits dicht doen • kan zichzelf aankleden	☐	☐	☐
	☐	☐	☐		☐	☐	☐
Opmerkingen:							

7. Ontwikkeling

Geef in onderstaand overzicht aan hoe u de ontwikkeling van uw kind inschat.

Per uitspraak zijn er drie antwoordmogelijkheden: Ja, Soms, Nee

Zet een kruisje in de desbetreffende kolom.

Mijn kind:

	J	S	N		J	N
• spreekt in hele zinnen	☐	☐	☐	• heeft een gemiddelde ontwikkeling	☐	☐
• spreekt duidelijk	☐	☐	☐	• heeft een ontwikkelingsachterstand	☐	☐
• kent de betekenis van veel woorden	☐	☐	☐	• heeft een ontwikkelingsvoorsprong	☐	☐
• heeft al belangstelling in letters	☐	☐	☐			
• heeft belangstelling in cijfers en getallen	☐	☐	☐			
• heeft een goed geheugen	☐	☐	☐			
• is ondernemend	☐	☐	☐			
• is nieuwsgierig	☐	☐	☐			
• stelt veel vragen	☐	☐	☐			
• bedenkt 'creatieve' oplossingen	☐	☐	☐			
Opmerkingen:						

8. Algemene vragen

Per uitspraak zijn er twee antwoordmogelijkheden: Ja, Nee

Zet een kruisje in de desbetreffende kolom.

Zijn er familieleden die problemen hebben met:	J	N
• lezen en spellen (dyslexie)	☐	☐
• rekenen (dyscalculie)	☐	☐
• motorische onhandigheid	☐	☐

9. Verwachtingen

Wat verwacht uw kind van school?

Waar kijkt uw kind naar uit?

Wat verwacht / hoopt u als ouder van de school?

Bijlage 2: Observatiepunten kleuters

- Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong zijn vaak intenser, gevoeliger en ontwikkelen zich vaak asynchroon.
- Ze lijken meer aan fantasierollenspellen te doen dan andere leerlingen en zijn vaker coöperatief.
- Ze kiezen soms hun eigen, ongewone weg en willen zich niet altijd aanpassen aan de manier van werken die een ouder of leerkracht aangeeft.
- Ze kunnen ongeduldiger zijn naar hun leeftijdsgenoten, doordat zij snel inzicht hebben.
- Ze merken dat ze anders zijn. Hierdoor kunnen zij zich gaan aanpassen (en onderpresteren) of meer vragen om erkenning vanuit onzekerheid.
- Ze zijn sterk gericht op meer abstracte niveaus van denken, waardoor de communicatie met leeftijdsgenoten moeilijker verloopt en zij minder aansluiting hebben met klasgenoten.

Daarnaast is het belangrijk om te letten op het volgende:

- algemene ontwikkeling; veel weten over allerlei onderwerpen,
- verbaal sterk, uitgebreide woordenschat, complexe zinnen, woordgrapjes,
- gevorderde observatie vaardigheden, oog voor detail,
- ongebruikelijke nieuwsgierigheid, vaker en langer,
- bijzonder goed geheugen, ook wel selectief,
- begrijpt complexe concepten, ingewikkelde oorzaak-gevolg relaties, optellen en aftrekken uit het hoofd al,
- ongeduld met eigen beperkingen, gefrustreerd,
- ongebruikelijke concentratie,
- ongebruikelijke oplossingen, out of the box ⁶

⁶ Overprikkelbaarheden – Overexcitabilities (Dabrowski)

Bijlage 3: Meer- en hoogbegaafdheid

Bij hoogbegaafdheid denken we al gauw aan een hoog IQ, maar zoals Tessa Kieboom in haar model hieronder ook aangeeft, is hoge intelligentie maar een onderdeel van hoogbegaafdheid. Samen met motivatie en creativiteit (het Triadisch Interpendentiemodel van Renzulli), maakt dat deel uit van wat zij noemt het 'Cognitieve Luik', ofwel het denken.

Volgens Kieboom is er nog een kant van hoogbegaafdheid, waarnaar zij refereert als zijnde het 'Zijnsluik', ofwel het voelen. Naast kenmerken die elk kind in zijn of haar persoonlijkheid uit, gelden er voor hoogbegaafde nog enkele andere specifieke kenmerken, die maken dat een kind met hoogbegaafdheid andere behoeften heeft op het gebied van begeleiding en zorg.

Het 'Zijnsluik' bestaat uit vier specifieke kenmerken:

- Perfectionisme (Faalangst)
- Rechtvaardigheidsgevoel
- Hoogsensitiviteit
- Kritische Instelling

Met **perfectionisme** wordt bedoeld de lat die een hoogbegaafd iemand voor zichzelf - erg hoog - legt. Dit uit zich in faalangst en vluchtgedrag. Ze willen de doelstelling in een keer kunnen behalen, maar geven op als dat niet lukt. Als ze teveel beren op de weg zien, bij het uitvoeren van een taak, geven ze op voordat ze überhaupt zijn begonnen.

Voor hoogbegaafden geldt over het algemeen, afspraak is afspraak. Tenzij ze zich er helemaal niet in kunnen vinden, dan gaan ze er tegenin. Ze hebben een groot **rechtvaardigheidsgevoel**. Het maakt dat er nog wel eens de misdiagnose autisme wordt gesteld, omdat ze vrij rigide kunnen zijn in hun denken. Een afspraak die niet met wederzijds goedvinden gemaakt wordt, kan nog wel eens gebroken worden.

Veel hoogbegaafden uiten zich met een idealistisch wereldbeeld in hun rechtvaardigheidsgevoel. Ze streven een ideale wereld na. Ze zetten zich in voor goede doelen en kunnen intens verdriet of woede ervaren bij het zien van onrecht, zoals zij dat dan zien. Oneerlijk behandeld worden, in welke context dan ook, of het nu iemand anders betreft of de begaafde zelf, wordt niet geaccepteerd.

Hoogsensitiviteit betekent in deze context scherper afgestelde zintuigen, zoals waarnemingsvermogen, maar ook als het uiten van emoties. Ze kunnen intens genieten van kunst, of kippenvel krijgen van muziek. Maar ook bijvoorbeeld intens verdrietig zijn bij het zien van een zielige scene of het lezen van een passage in een boek. Ze ervaren als het ware de wereld een stuk intenser.

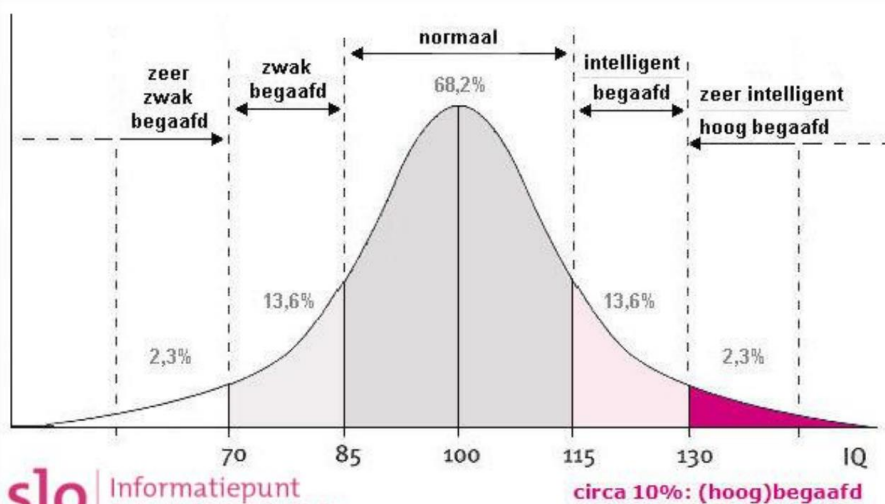
Iemand die hoogbegaafd is zal niet alles voor zoete koek aannemen, maar **kritisch** zijn. Laat iemand een negatieve indruk achter bij een hoogbegaafde, dan zal deze persoon hard moeten werken om deze indruk te herstellen. Als ze eenmaal een eigen visie hebben op een kwestie, dan zullen ze deze niet snel aanpassen, als iemand met argumenten tegen deze visie heeft. In een discussie, zullen ze zich niet snel gewonnen geven, wat in een klassensituatie met een leerkracht natuurlijk niet wenselijk is.

<https://hoebegaafd.jimdo.com/ho%C3%ABg-begaafdheid/kieboom/>

AANVULLENDE KENMERKEN HB.

- **ONGEWOON GOED ONTWIKKELD GEHEUGEN**
- **LEER- EN NIEUWSGIERIG**
- **POTENTIEEL CONCENTRATIEVERMOGEN**
- **GEVOEL VOOR HUMOR (ZEER JONG AL ONDERONDSJES MET VOLWASSENEN)**
- **DIVERSE INTERESSES AFWIJKEND VAN LEEFTIJDGENOTEN**
- **STERKE AUTONOMIEBEHOEFTE**
- **VERBAAL ZEER STERK**
- **HARDNEKKIGE OVERTUIGINGEN VAN HUN GELIJK**
- **WENSEN PERSPECTIEF EN GRIP**

Verdeling van IQ-scores onder de normaalverdeling – Ten opzichte van de gemiddelde IQ-score van 100 valt ca. 68% van een gemiddelde schoolpopulatie binnen een normaal IQ-bereik van 85–115 (= maximaal 1 standaardafwijking vanaf het gemiddelde). Binnen de ca. 16% die hierboven scoort, laat ongeveer 10% van de leerlingen – naast een hoge intelligentiescore – ook specifieke kenmerken zien die duiden op (hoog)begaafdheid, o.a. creërend denkvermogen en een sterke intrinsieke motivatie.

Bijlage 4: vragenlijst ouders

Onderstaande bericht wordt op Parro met ouders gedeeld, tijdens de eerste of tweede schoolweek.

Beste ouder(s)/verzorger(s),

Het schooljaar is gestart en binnenkort vindt het kennismakingsgesprek plaats met u en de leerkracht(en) van uw zoon of dochter.

Wij als school vinden het erg belangrijk dat ieder kind onderwijs op zijn of haar niveau kan krijgen. Wij verzoeken u de vragen zo eerlijk mogelijk te beantwoorden en de ingevulde vragenlijst mee te nemen naar het komende kennismakingsgesprek. De leerkracht kan hier op terugkomen tijdens het gesprek.

Bij vragen en/of opmerkingen kunt u bij de groepsleerkracht terecht.

Team Esmoreit

Naam:

Unit:

Het is belangrijk dat ieder kind onderwijs op zijn of haar niveau krijgt. Graag verzoeken wij u om onderstaande vragen zo eerlijk mogelijk te beantwoorden en mee te nemen naar het komende kennismakingsgesprek.

Mijn kind gaat met plezier naar school.

Zeer vaak	Vaak	Regelmatig	Zelden	Bijna nooit
-----------	------	------------	--------	-------------

Mijn kind heeft last van emotionele uitpattingen

Zeer vaak	Vaak	Regelmatig	Zelden	Bijna nooit
-----------	------	------------	--------	-------------

Mijn kind geeft aan zich op school te vervelen.

Zeer vaak	Vaak	Regelmatig	Zelden	Bijna nooit
-----------	------	------------	--------	-------------

Ik heb het idee dat mijn kind zijn of haar talenten kan benutten op school.

Zeer vaak	Vaak	Regelmatig	Zelden	Bijna nooit
-----------	------	------------	--------	-------------

Het algemene niveau van het onderwijs is voor mijn kind

Veel te moeilijk	Wat moeilijk	Uitdagend	Wat makkelijk	Veel te makkelijk
------------------	--------------	-----------	---------------	-------------------

Mijn kind voelt zich veilig op school.

Zeer vaak	Vaak	Regelmatig	Zelden	Bijna nooit
-----------	------	------------	--------	-------------

Mijn kind heeft sociale aansluiting op school.

Veel	Ruim voldoende	Voldoende	Weinig	Geen
------	----------------	-----------	--------	------

Ik heb het idee dat mijn kind zich op school anders gedraagt dan thuis.

Zeer vaak	Vaak	Regelmatig	Zelden	Bijna nooit
-----------	------	------------	--------	-------------

Ik heb zorgen over in hoeverre het onderwijsniveau aansluit bij mijn kind.

Zeer vaak	Vaak	Regelmatig	Zelden	Bijna nooit
-----------	------	------------	--------	-------------

Mijn kind vertelt thuis over school.

Zeer vaak	Vaak	Regelmatig	Zelden	Bijna nooit
-----------	------	------------	--------	-------------

Mijn kind heeft ...

Een gemiddelde ontwikkeling	Een ontwikkelingsachterstand	Ontwikkelingsvoorsprong
-----------------------------	------------------------------	-------------------------

Opmerkingen:

Bijlage 5: Handreikingen leerkracht

Bijlage 5.1 Waaier van Bloom

[Waaier van Bloom](#) (voor het stellen van gerichte vragen)

Bijlage 5.2 Doelenlijst indicator ontwikkelingsvoorsprong kleuters

[Doelenlijst indicator ontwikkelingsvoorsprong kleuters](#) (voor inzicht in de doelen per vakgebied van kleuters)

Bijlage 5.3: Overexcitabiliteiten van DaBrowski

[Overexcitabiliteiten van DaBrowski](#) (over het belang van overprikkelbaarheden bij MHB-leerlingen)

Bijlage 5.4: Executieve functies

[Executieve functies: Een handreiking](#) (over mogelijke oefeningen per executieve functie)

Fundament om vanuit te bouwen en aan te werken

"Het is een levenslang oefen- en leerproces, maar je kunt altijd terugvallen op deze basis."

-Allereerst is het belangrijk om deze zin in je achterhoofd te hebben:

*Gedragsverandering is alleen mogelijk indien de persoon (het kind of de volwassene) zich **erkent** voelt, bepaald gedrag bij zichzelf **herkent** en de **noodzaak voelt** om te willen veranderen"*

Erkenning, herkenning en noodzaak voelen zijn essentiële woorden. In de taal die je spreekt komt dat op een sfeer neer als deze:

Erkenning

"Wat vind je er lastig, irritant of vervelend aan? Oke, ik snap dat je dit lastig vindt (en indien nodig kan ik wat aanpassen), ik zie je, ik hoor je, ik probeer je te begrijpen of ik begrijp je. Ik denk, daar waar ik kan, met je mee om het op te lossen, ik ben je "steiger", ik denk na over de inhoud van je lesweek of je dag of de aanpak van je probleem enz."

Maar: je gaat wel eerst de strategie/de opdracht zoals die bedoeld is aan. Of: je gaat het eerst wel doen op de manier waarop het nu is voorgesteld/geadviseerd (dus volgens de officiële strategie) of wordt gevraagd van je. Die geven we wel (eerst) een kans! Dus vanuit erkenning begrenzen.

Herkenning

"Laten we onderzoeken wat je lastig vindt en waar je goed in bent, wat zijn je kwaliteiten en uitdagingen, herken je wat je nu doet, herken je wat er gebeurt, herken je wat jij lastig vindt?" Dus spiegelen op en onderzoeken van de uitdagingen en kwaliteiten.

Noodzaak voelen

De juiste/helpende keuzes (dus de keuze met het juiste en prettige effect voor jezelf en voor je omgeving) moeten heel fijn voelen (en wij als volwassenen gooien hier nog een extra dosis van fijn voelen bovenop) en de niet helpende keuzes moeten irritant of zelfs naar voelen. Alleen dan zal het kind juiste keuzes vaker maken en niet juiste of niet helpende keuzes niet meer maken.

-Ten tweede: RITS!

Resultaat = inzet x talent x strategie

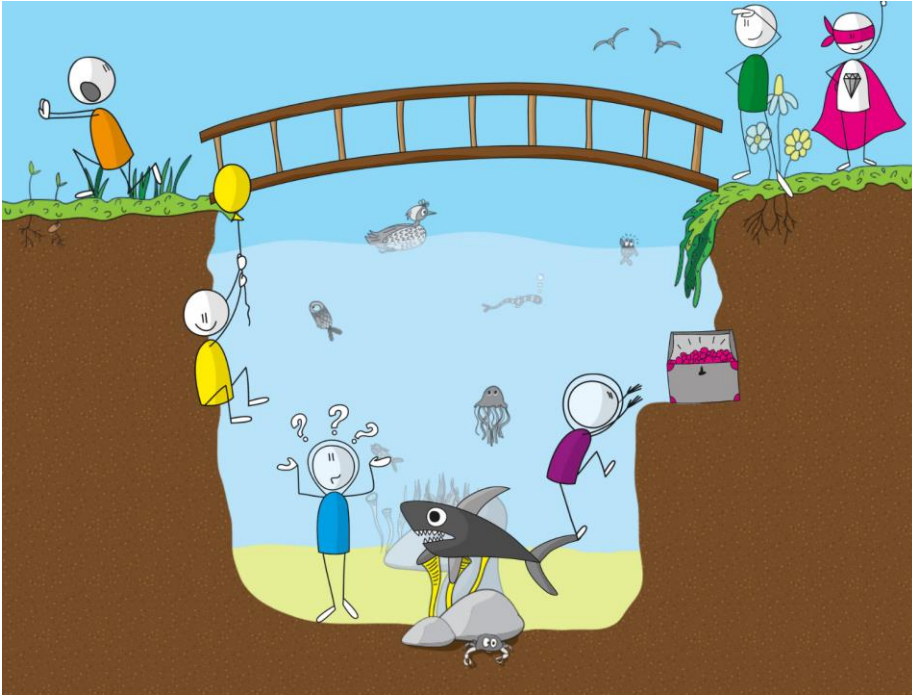
En dan gaat het over het resultaat van **wat** dan ook. Voor het resultaat van **alles** is alle drie nodig en helpend. Van ruzies oplossen tot een rekensom, van het leren van een salto tot het winnen van een spel. Als je het beste resultaat wat bij jou past wilt behalen zijn alle drie de elementen nodig. De volwassenen om het kind heen kunnen altijd spiegelen op deze drie als er dingen gebeuren met een tegenvallend resultaat: hoe was je inzet, heb je je talent voor zover je die hebt gebruikt en welke strategie koos je? Kan daar nog iets aan gedaan worden, kun je daar nog ondersteuning in gebruiken of andere keuzes in maken? Kunnen we daar samen nog iets in onderzoeken?

-En ten derde: als je als volwassene merkt dat er een vorm van onrust (van zeer beweeglijk of druk praten tot enorm boze uitvallen fysiek of verbaal tot helemaal terugtrekken of zelfs bevriezen) aanwezig is, dan kun je dit lijstje langsgaan en onderzoeken of hier een reden ligt:

Veel voorkomende oorzaken/ redenen van onrust:

- Geen erkenning voelen
- Onrecht voelen
- Geen grip voelen
- Geen perspectief zien of voelen
- Geen authenticiteit voelen bij de ander
- Ik voel het nut niet
- Ik word onderprikkeld/ondervraagd
- Het kost me moeite (dus ik doe er lang over, of ik vind het heel moeilijk)
- Ik heb het gevoel dat ik iets MOET doen, dat het me wordt opgelegd.
- Zintuigelijk overprikkeld zijn
- Angst voor wat anderen van hen vinden.
- Ik vind mezelf niet goed genoeg in....
- Ik krijg de ruimte om me zo te gedragen ofwel: ik kom ermee weg zonder gevolgen.

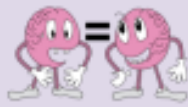
Bijlage 6: De leerkuil

Bijlage 7: Denksleutels

Bijlage: Overzichtstabel denksleutels

DENKSLEUTEL	OPDRACHT	VOORBEELD VOOR JONGE KINDEREN (2,5 TOT 6 JAAR)	VOORBEELD VOOR OUDERE KINDEREN (6 TOT 12 JAAR)
Vraag-sleutel 	Begin met het antwoord . Laat kinderen vragen verzinnen die leiden tot alleen dat antwoord	Het antwoord is 'appel'. Welke vraag kun je stellen?	Het antwoord is 'vrijheid'. Welke vragen kun je stellen?
Nietus- sleutel 	Bepaal het omgekeerde. Plaats woorden als (kan) niet , (zal) nooit in een opdracht.	Noem 2 dingen die Sinterklaas nooit in je schoen zou stoppen?	Noem 10 geluiden die je NOOIT in het oerwoud zult horen?
Wat als-sleutel 	Stel de kinderen een 'Wat als...' vraag. Laat kinderen oorzaken en gevolgen benoemen.	Wat zou er gebeuren als dieren plotseling konden praten?	Wat zou er gebeuren als je niet meer ziek kon worden?
Combinatie-sleutel 	Laat kinderen de eigenschappen van twee voorwerpen die niet bij elkaar horen benoemen. Laat kinderen eigenschappen combineren zodat een nieuw voorwerp ontstaat.	Een knuffel is zacht en heeft ogen en een mond. Een kast staat stevig en heeft deuren en laatjes. Een opbergknuffel met vakjes zou de combinatie kunnen zijn	Een boom staat op een vaste plek in de buitenlucht en verandert elk seizoen van kleur. Een muizenval kun je overal neerzetten en vangt muizen. Een muizenval die van kleur verandert en daardoor niet opvalt als je hem buiten bij een boom plaatst, zou de combinatie kunnen zijn.
Alfabet-sleutel 	Laat kinderen woorden bedenken die beginnen met de letters A t/m Z die op de één of andere manier te maken hebben met een bepaalde categorie of met een bepaald onderwerp.	Dieren A ap B eer C (overslaan) D uif E zel	Sprookjes A sepoester B oze wolf C
Lachwekkend- sleutel 	Doe een lachwekkende of uitspraak of stelling. Laat kinderen argumenten verzinnen om de stelling aannemelijk te maken.	Op lego blokken kun je prima slapen Als je er veel hebt kun je een bed bouwen. Als je er dan iets zachts overheen legt dan lukt het misschien wel.	De overheid zou iedereen een gratis auto moeten geven. Dit zorgt voor veel werkgelegenheid Hierdoor hoeft de regering minder kosten te maken.

Variatie-sleutel 	Vraag kinderen op hoeveel verschillende manieren ze een bepaalde activiteit kunnen doen.	Op hoeveel manieren kun je een jas aandoen?	Op hoeveel manieren kun je nieuwe vrienden maken?
Uitvinding-sleutel 	Laat kinderen uitvindingen ontwerpen. Stimuleer ze om ongebruikelijke manieren en materialen te gebruiken.	Maak van zand een auto	Ontwerp een bedopmaakapparaat
Overeenkomst-sleutel 	Vraag kinderen om overeenkomsten te noemen van twee duidelijk verschillende voorwerpen.	Wat is er hetzelfde aan een bal en een auto?	Wat is de overeenkomst tussen een steen en een bloem?
Voorspel-sleutel 	Laat kinderen voorspellen hoe bepaalde voorwerpen, situaties of omstandigheden er in de toekomst uitzien.	Hoe ziet ons lokaal er met kerstmis uit?	Hoe zou jouw kamer er over 10 jaar uit zien? .
Muur-sleutel 	Leg de kinderen een stelling of uitspraak voor die normaal gesproken niet ter discussie staat en dus staat als een huis. Laat de kinderen de stelling ontkrachten door andere manieren te bedenken om met de situatie om te gaan.	Soep eet je met een lepel. Je kan soep ook uit een beker drinken.	Alle kinderen moeten maandag naar school Als we thuis leren dan ... Zieke kinderen mogen thuis blijven. Als we in het weekend leren dan..
VET-sleutel vet! 	Laat kinderen alledaagse voorwerpen verbeteren door de volgende handelingen Vervormen Eraf halen Toevoegen	Hoe kun je deze toren verbeteren? Je mag dingen Vervormen, Er af halen en Toevoegen.	Hoe kun je dit spel verbeteren? Je mag dingen Vervormen, Er af halen en Toevoegen.
Nadeel-sleutel 	Laat kinderen nadelen van een alledaags voorwerp bedenken. Bedenk dan manieren om deze nadelen op te heffen.	Met een vork kan je geen soep eten, boterham smeren.	Met een telefoon kan je niet timmeren, meten, schrijven.
Plaatje-sleutel 	Laat de kinderen een afbeelding zien die niet direct gekoppeld is aan een thema Laat de kinderen argumenten bedenken waarop de afbeelding toch gekoppeld kan worden aan het thema.	Wat heeft deze foto van een banaan met Sinterklaas te maken?	Wat heeft deze foto van een aanslag in Afghanistan te maken met onze les over bezuinigingen?
Constructie-sleutel	Laat de kinderen met behulp van	Probeer met deze doosjes	Bouw een zo hoog

	een beperkte hoeveelheid materiaal een bouwkundig probleem oplossen.	iets te bouwen dat hoger is dan je stoel.	mogelijke constructie die zelfstandig kan blijven staan, waarbij je gebruik maakt van deze krant, plakband en een schaar
Interpretatie-sleutel 	Beschrijf een ongebruikelijke situatie Vraag de kinderen om verschillende redenen te bedenken voor het bestaan van deze situatie.	Waarom huult de Clown?	Waarom zit er een slang in het toilet?
Brainstorm-sleutel 	Geef de kinderen een probleemstelling die opgelost moet worden Laat kinderen brainstormen over een lijst met mogelijke oplossingen	Hoe zou jij het speelplein leuker kunnen maken? <u>Regels voor brainstorming:</u> • Probeer ze veel mogelijk ideeën te bedenken zonder na te denken of het wel kan. • Ongewone en gekke ideeën mogen ook • Aansluiten bij andere ideeën mag • Je mag andere ideeën niet afkeuren	Hoe zou jij jouw dorp veiliger kunnen maken?
Verplicht verbonden-Sleutel 	Laat de kinderen een oplossing bedenken voor een probleem waarbij ze verplicht zijn om een aantal voorwerpen te gebruiken.	Hoe kan je water drinken met een vel papier?	Hoe haal je jouw vlieger uit een boom met behulp van een zakje pinda's, een haarborstel en een stripboek?
Ander gebruik-sleutel 	Laat kinderen hun fantasie en voorstellingsvermogen gebruiken om manieren te bedenken waarop een bestaand voorwerp anders gebruikt kan worden.	Noem 2 dingen die je ook met een vork kunt doen behalve eten.	Noem 10 manieren waarop een rode clownsneus anders gebruikt zou kunnen worden.
Anders dan anders-sleutel 	Laat kinderen manieren bedenken om een bepaalde opdracht uit te voeren zonder de normale hulpmiddelen te gebruiken.	Hoe kan je tandenpoetsen zonder tandenborstel? Hoe kan je water drinken zonder beker?	Hoe kan je het gras maaien zonder grasmaaier? Hoe kan je oorlog voeren zonder wapens?

Bijlage 8: stappenplan versnellen

Stappenplan versnellen unit 1:

Stap	Wat	Wie
1	Leerling, ouders of leerkracht geven in een gesprek aan dat de doelen uit Mijn Kleutergroep in de huidige jaargroep structureel van té laag niveau voor de leerling is.	Leerling, ouder of leerkracht
2	Doortoetsen op: Doelen groep 1 Mijn Kleutergroep Doelen groep 2 Mijn Kleutergroep Doelen groep 3 Mijn Kleutergroep	Leerkracht
3	Analyseren Mijn Kleutergroep Voldoen aan de lees- en rekenvoorwaarden Sociaal-emotioneel Motorisch Observaties leerkracht Ja: vervolg stappenplan Nee: leerling komt niet in aanmerking voor versnellen	Leerkracht
4	Gesprek ouders, leerkracht en intern begeleider over eventueel versnellen. Gesprekspunten: Uitslag Mijn Kleutergroep Uitslag versnellingswenselijkheidslijst???? Sociaal emotionele ontwikkeling Verwachtingen en wensen ouders Verwachtingen en wensen school Mogelijkheden in moment van versnellen Tijdens dit gesprek wordt nog géén besluit over al dan niet versnellen genomen.	Leerkracht, ouders. Intern begeleider
5	Gesprek tussen ouders, leerkracht en intern begeleider over eventueel versnellen. Gesprekspunten: Wensen van leerling Hoe staan ouders en school nu tegenover versnellen naar stap 9. Nog geen besluit, naar stap 8.	Leerkracht, ouders, intern begeleider
6	Gesprek (één of meer gesprekken) ouders en intern begeleider Uitdiepen voors en tegens van versnellen Wanneer ouders en intern begeleider er niet uitkomen kan een specialist om advies gevraagd worden Besluit om al dan niet te versnellen wordt genomen, bij versnellen naar stap 9.	Ouders, intern begeleider, eventueel specialist
7	Bepalen in welke groep de leerling komt en nieuwe leerkracht en ouders op de hoogte stellen	Intern begeleider
8	Overdracht tussen huidige en nieuwe leerkracht	Huidige en nieuwe leerkracht
9	Plannen van wenmomenten en moment versnellen	Nieuwe leerkracht en ouders
10	Startgesprek	Nieuwe leerkracht en ouders
11	1 maand na overgang naar nieuwe groep: Evaluatie versnellen	Ouders, nieuwe leerkracht, intern begeleider

Stappenplan versnellen vanaf unit 2:

Stap	Wat	Wie
1	Leerling, ouders of leerkracht geven in een gesprek aan dat de lesstof (inclusief compacten en verrijking) in de huidige jaargroep structureel van té laag niveau voor de leerling is.	Leerling, ouder of leerkracht
2	Doortoetsen op: IEP LVS lezen/ of methoden gebonden toets. IEP LVS rekenen/ of methoden gebonden toets. IEP LVS taalverzorging/of methoden gebonden toets	Leerkracht
3	Analyseren toetsscores: Minimaal 1 jaar vooruit l scores op alle toetsen, gekeken naar DL en DLE. Ja: vervolg stappenplan Nee: leerling komt niet in aanmerking voor versnellen	Leerkracht
4	Gesprek ouders, leerkracht en intern begeleider over eventueel versnellen. Gesprekspunten: Uitslag doortoetsen Uitslag versnellingswenselijkheidslijst Sociaal emotionele ontwikkeling Verwachtingen en wensen ouders Verwachtingen en wensen school Mogelijkheden in moment van versnellen Tijdens dit gesprek wordt nog géén besluit over al dan niet versnellen genomen.	Leerkracht, ouders. Intern begeleider
5	Deze stap wordt alleen genomen als ouders het hier mee eens zijn. Ouders hebben een gesprek met hun kind over eventueel versnellen en vragen hierbij naar de wensen van het kind.	Ouders, leerling
6	Gesprek tussen ouders, leerkracht en intern begeleider over eventueel versnellen. Gesprekspunten: Wensen van leerling Hoe staan ouders en school nu tegenover versnellen naar stap 9. Nog geen besluit, naar stap 8.	Leerkracht, ouders, intern begeleider
7.	Gesprek (één of meer gesprekken) ouders en intern begeleider Uitdiepen voors en tegens van versnellen Wanneer ouders en intern begeleider er niet uitkomen kan een specialist om advies gevraagd worden Besluit om al dan niet te versnellen wordt genomen, bij versnellen naar stap 9.	Ouders , intern begeleider, eventueel specialist
8	Bepalen in welke groep de leerling komt en nieuwe leerkracht en ouders op de hoogte stellen	Intern begeleider
9	Overdracht tussen huidige en nieuwe leerkracht	Huidige en nieuwe leerkracht
10	Plannen van wenmomenten en moment versnellen	Nieuwe leerkracht en ouders
11	Startgesprek	Nieuwe leerkracht en ouders
12	1 maand na overgang naar nieuwe groep: Evaluatie versnellen	Ouders, nieuwe leerkracht, intern begeleider

Bijlage 9: Verantwoordelijkheden

Kleuterleerkrachten

- Warme overdracht vanuit peuterwerk en 't Schanebroekie.
- Ontwikkelen samen met de MHB-werkgroep en verrijkingseiland in de kleuterklas.
- Kijken naar de observatiepunten: bijlage 2.
- Werken met de kleuteruniversiteit

Team Esmoreit

- Naam bedenken voor MHB-groep (met leerlingen?)
- Bepalen van ontwikkelingsvoorsprong voor deelname MHB-groep.
- Iedereen neemt deel aan een cursus MHB tijdens een studiedag.
- Elke leerkracht zorgt ervoor dat elke MHB-leerling minimaal 1 uur aan werktijd voor verdiepings- en verbredingswerk over houdt door te compacten.
- De leerkrachten zorgt voor voldoende tijd om aan de MHB-opdrachten te werken.

IB Esmoreit

- 2x per jaar kijken welke kinderen in aanmerking komen voor de MHB-groep.
- Een studie over MHB organiseren, waarin alle facetten aanbod komen.
- Tijdens de unit-leerlingbesprekingen worden de MHB-leerlingen besproken.
- Apart moment plannen waarin MHB-leerlingen besproken worden

MHB-begeleider

- 2x per jaar kijken welke kinderen in aanmerking komen voor de MHB-groep.
- Onderhoudt contact met externen
- Cursus of uitleg krijgen over het leerkuilenspel.
- Het lab omtoveren tot een MHB-ontmoetingsplek.
- Bedenkt in overleg met de betreffende leerkrachten uit de unit zelf een onderwijsaanbod voor de MHB-groep.
- Maakt een soort jaarplanning waarin aangegeven wordt aan welke (sociale) doelen gewerkt wordt.
- Houdt een (digitaal)logboek bij voor de groepsleerkrachten in Parnassys.

Werkgroep MHB (Ellen, Dyane, Ruben en Nicole)

- Inventariseren van alle MHB-materialen + lijst maken van sites of programma's die ook gebruikt worden.
- Het lab omtoveren tot een MHB-ontmoetingsplek.
- De MHB-groep komt na elke vergadering, wanneer er actiepunten zijn, samen om deze te bespreken.
- Het ontwikkelen van een kwaliteitskaart. Deze wordt tijdens de start- en evaluatieplanningsvergadering besproken. De MHB-groep is eigenaar van deze kaart.

Bijlage 10: Inventarisatielijst MHB-materialen

Boeken

- De vogel: de vogel denkt dat hij de enige in zijn soort is – geschreven door Kanjertraining
- Het meisje dat nooit fouten maakte (Bazalt) – geschreven door Mark Pett en Gary Rubinstein
- Blij met mij (talent en veerkracht) – geschreven door Els Pronk en Elke Busschots (van Dyane)
- kleuters laten groeien in executieve functies – geschreven door Sanne Feryn

Spellen (smartgames):

- Penguins
- Safari Hide&seek
- Vikings brainstorm
- Drie Kleine biggetje
- North Pole
- Quarto!
- Go getter
- Binary Arts: safari (Rushhour)
- Binary Arts: traffic jam puzzle (Rushhour)
- Binary Arts: river crossing
- Binary Arts: Leapin Lizards
- Story cubes + story cubes actions
- boter-kaas-eieren
- Denk dobbelen (om te filosoferen en creatief te denken)
- Gelukspel (koffer)
- Strippen zieher: samen een tekening maken

Mindset:

- Het kwartet spel over omgaan met conflicten
- Het sociale vaardigheden kwartet spel: de coole kikker
- Zijswijzers
- Groeikaartjes (mindset)
- Een duik in de leerkuil (het spel)

Werkboeken/materialen:

- Het ideeën toestel
- Slimme kleuters

Overige materialen:

- Het talentenspel
- Beweegspel: top tot teen
- Talentenkaarten (Luk Dewulf)
- Veertig vragen voor verrijking PO
- Karakter kracht (kennen, herkennen en erkennen)
- Wijzer in executieve functies: groep 1-4 (Dyane)
- Wijzer in executieve functies: groep 5-8

Bijlage 11: Inventarisatie teamvisie

Bijlage 12: Toelichting plaatsing

Toelichting plaatsing

Wanneer duidelijk is dat een leerling gaat deelnemen aan de MHB-groep, worden ouders middels de onderstaande uitleg op de hoogte gebracht. Het is belangrijk om de onderstaande tekst te volgen, zodat de uitleg naar alle ouders hetzelfde is.

mijnplein

Verwonderwijs in Salland

Beste ouder(s)/verzorger(s),

Na de meivakantie starten we met de groep 'de begaafde leerling'. Uw kind komt, kijkend naar de criteria, voor deze groep in aanmerking.

Deze groep bestaat uit leerlingen die extra uitdaging nodig hebben naast het reguliere werk en waar in de groep m.b.t. het lesprogramma geen ruimte voor is.

Het doel van deze groep is om kinderen te helpen ontdekken hoe hij/zij het beste leren, hoe ze om kunnen gaan met uitdagingen, frustraties en hoe ze zichzelf verder kunnen ontwikkelen. Leren is een uitdaging en ieder doet dat op zijn eigen manier. We gunnen het uw zoon/dochter om door de leerkuil te gaan en met doorzettingsvermogen verder te groeien. Zo hopen we zijn/haar motivatie, zelfvertrouwen en plezier in leren te vergroten.

Daarnaast stimuleren we ook de socialisatie en de samenwerking met andere 'begaafde' leerlingen. Denken, praten en werken met 'gelijkgestemden'. De leerlingen zullen, gedurende het werken in het deze groep, één keer per week samenkomen met hun begeleider. Door het compacten van de reguliere lesstof ontstaat er ruimte (op de weektaak) om te werken aan opdrachten die besproken zijn tijdens deze groepsmomenten.

De groep komt drie keer per maand op dinsdag samen. Het aanbod is gevarieerd en er wordt in overleg met leerkracht en leerling gekeken naar de onderwijsbehoeften, zodat er doelgericht gewerkt kan worden. De groepsleerkracht blijft op de hoogte van de ontwikkelingen middels een logboek en tijdens de portfoliogesprekken wordt dit aan u teruggekoppeld.

Voor deelname aan de groep moet een toestemmingsformulier getekend te worden. Deze is aan deze brief toegevoegd en dient ondertekend ingeleverd te worden bij de groepsleerkracht. Meer informatie kunt u vinden in ons beleidsplan op de website van de school.

Heeft u nog andere vragen?

U kunt terecht bij de begeleiders van de groep 'de begaafde leerling': Dyane Arendsen (unit 1), Nicole Nijland (unit 2) of Ruben Benter (unit 3).

Met vriendelijke groet,
namens de werkgroep.